

පොලිසිය විසින් පුද්ගලයින් කුෂර වධ හිංසාවලට භාජන කිරීම
පිළිබඳව අපරාධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යනයක්

ගාමිණී දිසානායක

ශාස්ත්‍රපති උපාධිය

2009

h

පොලිසිය විසින් පුද්ගලයන් කැර වධ හිංසාවලට භාජන
කිරීම
පිළිබඳව අපරාධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්

සම්පූර්ණ නම : ගාමිණී දිසානායක

ලියාපදිංචි අංකය : GS/SS/2300/2004

වර්ෂය : 2004/2005

අපරාධ විද්‍යාව පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය සඳහා ඉදිරිපත් කරනු ලබන
පර්යේෂණ නිබන්ධනය.

සමාජ විද්‍යා හා මානව විද්‍යා අධ්‍යයන අංශය,
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය,
ගංගොඩවිල,
නුගේගොඩ.

පර්යේෂකගේ සටහන

මෙම ශාස්ත්‍රීය නිබන්ධය සමාජ
විද්‍යා හා මානව
අධ්‍යයනාංශයේ
අධ්‍යනාංශ ප්‍රධාන ජ්‍යෙෂ්ඨ
කථිකාචාර්ය එච්.ඩබ්.
ජයසුන්දර
මහතා හා ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය
ඩබ්.එම්. ධනපාල

යන
මහත්වරුන්ගේ සුපරීක්ෂණය යටතේ මා විසින් සම්පාදනය කරන ලද
බවත්, මේ පර්යේෂණය කොටස්
වශයෙන් හෝ සම්පූර්ණ
වශයෙන්
හෝ වෙනත් විශ්ව
විද්‍යාලයකට හෝ
ආයතනයකට හෝ වෙනත්
උපාධියක් හෝ ඩිප්ලෝමාවක් සඳහා ද ඉදිරිපත් නොකරන ලද
බවත්, සහතික කරමි.

.....
පර්යේෂක.

උපදේශකවරුන්ගේ සටහන

පොලිසිය විසින් පුද්ගලයින් කුූර වධ හිංසා වලට භාජනය කිරීම පිළිබඳව අපරාධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනක් නැමැති මෙම පර්යේෂණ නිබන්ධය අපගේ උපදේශකත්වය යටතේ සම්පාදනය කරන ලද බවත්, පර්යේෂක විසින් කරන ලද ප්‍රකාශය සත්‍ය බවත්, මෙම නිබන්ධය ඇගයීම් කාර්යය සඳහා විශ්ව විද්‍යාලයට ඉදිරිපත් කිරීමට සුදුසු බවත් නිර්දේශ කරමු.

එම්.ඩබ්. ජයසිංහ
ජ්‍යෙෂ්ඨ කටීකාචාර්ය

ඩබ්.එම්. ධනපාල
ජ්‍යෙෂ්ඨ කටීකාචාර්ය

එම්.ඩබ්. ජයසිංහ
අධ්‍යයනාංශ ප්‍රධාන
සමාජ විද්‍යා හා මානව විද්‍යා අධ්‍යයනාංශය
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලය
නුගේගොඩ

This is to certify that Mr. Gamini Dissanayake has done all the Corrections, additions & amendments in accordance with the Comments & Suggestions of the examiners.

09/12/2009
09/12/09.
2009/12/09

උපකාරක සැමරුම්

- අපරාධ විද්‍යාව නැමැති විෂයය පිළිබඳව අධ්‍යයනය කිරීම සඳහා මා උනන්දු කළ මහාචාර්ය නන්දසේන රත්නපාලන මැතිදුන්ට
  - ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා මානව විද්‍යා හා අපරාධ විද්‍යා අධ්‍යන අංශයේ ආචාර්ය ප්‍රනීත් අබේසුන්දර මැතිදුන්ට,
  - ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා මානව විද්‍යා හා අපරාධ විද්‍යා අධ්‍යන අංශයේ අංශ ප්‍රධානී මැතිදුන්ට,
  - ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ සමාජ විද්‍යා, මානව විද්‍යා, අපරාධ විද්‍යා අධ්‍යන අංශයේ ආචාර්ය මණ්ඩලයේ සියලුම මහත්ම මහත්මීන්ට,
  - මාගේ පර්යේෂණයේ අඩු පාඩු නිවැරදිව සොයා බලා සෑම අයුරකින්ම උපදෙස් දීමා දිරිමත් කළ මාගේ උපදේශකවරුන් වන ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය එම්.ඩබ්.ජයසුන්දර මහතා හා ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය ඩබ්.එච්. ධනපාල මහතාට ද,
  - ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ පශ්චාත් උපාධි අධ්‍යන අංශයේ පීඨාධිපති තුමිය ඇතුළු සියලුම කාර්ය මණ්ඩලයට,
  - ගරු පොලිස්පති තුමාට,
  - ශ්‍රී ලංකා පොලිසියේ සියලුම සහෝදර නිලධාරී මහතුන්ට,
  - ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ ගරු විනිසුරුවරුන්ට හා කාර්ය මණ්ඩලයේ නිලධාරීන්ට,
  - නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ ගරු නීතිපතිතුමාට හා සියලුම නිලධාරීන්ට,
  - පරිගණක කටයුතුවලදී මට සහය දුන් කා.පො.කො. දුර්ගිකා සිරිවර්ධන මෙනවිය හා කා.පො.සැ. ඊ.පී. පත්මලතා මිය හා උ.පො.ප. ජේ.සී. වීරතුංග හා කා.පො.කො. ගයනී බුදාගොඩ, හා පො.කො. කේ.පී තුෂාර, හා පො.කො. ප්‍රේමසිරි යන නිලධාරීන්ට,
  - මට නිරතුරුව සහය වූ මගේ බිරිඳ ශිරානි හා දියණියන් වන අශිකා හා ෂලින්දි යන දෙදෙනාට,
  - නන් අයුරින් සහය දුන් සියලු දෙනාට,
- හද පිරි බැතින් යුතුව ගෞරවාදර ස්තූතිය පුද කරමි.

සංකීර්තය

මෙම පර්යේෂණය පොලිසිය විසින් පුද්ගලයන් කුෆර වධ හිංසාවලට භාජන කරනු ලැබීම පිළිබඳ අපරාධ විද්‍යාමක අධ්‍යයනයක් ලෙසට නම් කර ඇත. මෙම පර්යේෂණයේ අරමුණ වනුයේ මෑත කාලීනව බොහෝ රට වැසියන්ගේ අවධානයට ලක් වී ඇති මතෘකාවන් වන පොලිස් අත්අඩංගුවේ සිටින පුද්ගලයින්ට පොලිසිය විසින් වධ හිංසා පමුණුවන බවට එල්ල කරනු ලබන චෝදනාව පිළිබඳ අපරාධ විද්‍යාත්මක විමසා බැලීම වේ.

මෙම පර්යේෂණයේ දී යොදා ගනු ලබු ප්‍රධාන ක්‍රමවේදය ලෙසට හඳුන්වා දිය හැක්කේ ලිඛිත මූලාශ්‍ර හා ක්‍ෂේත්‍ර මූලාශ්‍ර යෙදා ගනිමින් තොරතුරු රැස් කිරීම වේ. ප්‍රධාන වශයෙන් ලිඛිත මූලාශ්‍ර ලෙස නඩු වාර්තා , පොලිස් වාර්තා, වෛද්‍ය වාර්තා ආදී මූලාශ්‍ර හා මෙම විෂය සම්බන්ධයෙන් ලියැවී ඇති පොත් පත් හා සඟරා ආදිය උපයෝගී කර ගන්නා ලදී. ක්‍ෂේත්‍ර පරීක්ෂණවලදී යෙදා ගනු ලැබු මූලාශ්‍ර ලෙසට පොලිස් නිලධාරීන්ගේ නඩු විසඳනු ලැබූ විනිසුරුවරුන්, මෙවැනි නඩු සඳහා පෙනී සිටින නීතිඥයින් හා වින්දිතයන් සමඟ සම්මුඛ සාකච්ඡා සිදු කරන ලදී. ඊට අමතරව මූලික අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ක්‍රියාත්මක වන විවිධ රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල නියෝජිතයින්, වරදකරුවන්, වෛද්‍යවරුන් හා වෙනත් රාජ්‍ය සංවිධාන වල නියෝජිතයින් සමඟ පවත්වන ලද සම්මුඛ සාකච්ඡා තුළින් තොරතුරු රැස් කරන ලදී. තවද, මෙවැනි සිද්ධිවලදී තුවාල ලැබූ බව කියන තුවාලකරුවන් හා එම වධ හිංසා පැමිණවීම සිදු කරනු ලැබූ ස්ථාන හා ඒ සඳහා උපයෝගී කරනු ලැබූ බව කියන උපකරණ ආදිය පරීක්ෂා කිරීම් ද සිදු කරන ලදී.

මෙම පර්යේෂණයේ දී මූලිකව සොයා ගනු ලැබූ තොරතුරු ලෙසට දැක්විය හැක්කේ මෙවැනි පහර දීම හා වධ හිංසා සිදු කිරීම් පොලිස් අත් අඩංගුවේ දී සිදු වන බවය. එසේම පොලිස් නිලධාරීන් තම රාජකාරී කටයුතු ඉටු කිරීමේ දී ආකාරයේ සිද්ධීන් පිළිබඳව පොලිසියෙන් වාර්තා වන බවය. අපරාධ විමර්ෂණ කටයුතු හෝ ත්‍රස්තවාදී විමර්ෂණ කටයුතු සිදු කිරීමේ දී මෙවැනි චෝදනා මූලිකව එල්ල වන බව දැක්විය හැක. මෙවැනි බොහෝ සිදුවීම් සිදුවී ඇත්තේ අපරාධවලට සම්බන්ධ සැකකරුවන්ගෙන් සොරකම් කරන ලද දේපළ සොයා ගැනීමට යාමේ දී හෝ ත්‍රස්තවාදී ක්‍රියාවන්ට සම්බන්ධ සැකකරුවන්ගේත් පාපෝච්චාරණ ලබා ගැනීමට දරණු ලබන උත්සාහයේ දී බවට කරුණු අනාවරනය වී ඇත. එසේම පොලිස් නිලධාරීන් සිදු කරනු ලබන මෙවැනි පහර දීම් හා වධ හිංසා පැමිණවීම් පොලිස් සංස්කෘතිය තුළ පවත්වාගෙන එනු

ලබන ක්‍රියාවලියක් ලෙසට දැක්විය නොහැක. මෙය බොහෝවිට අපරාධ විමර්ශනයේ යෙදී සිටින පොලිස් නිලධාරියාගෙන් පොලිස් නිලධාරියාට වෙනස්වන අතර මෙම නිලධාරීන්ගේ පුද්ගලික වර්ගය හා ඔවුන්ට ආවේණිකව පවතින්නක් බව පෙනී යන ලදී. වධ හිංසා පැමිණවීම සිදු කරනු ලබන නිලධාරීන් ඔවුන්ගේ කැමැත්ත මත ගන්නා තීරණ අනුව මෙවැනි ක්‍රියා සිදු කරන බව පෙනී යන ලදී.

සමස්ථ පොලිස් සේවය තුළ වධ හිංසා පැමිණවීම එකම ආකාරයකින්, එකම ක්‍රමවේදයක් අනුව පවත්වාගෙන යනු ලබන්නක් නොවන බවද, එය අදාළ පොලිස් ස්ථාන පාලනය කරනු ලබන ස්ථානාධිපතිවරුන්ගේ පරිපාලන හා එම පොලිස් ස්ථාන අධීක්ෂණය කරනු ලබන සහකාර පොලිස් අධිකාරීවරුන්ගේ පරිපාලනයේ දුර්වලතාවයන් මත රඳා පවතින බව පැහැදිලිව සොයා ගනු ලැබීය. ඉතා දැක් ක්‍රියාශීලී ස්ථානාධිපතිවරුන් හා කාර්යක්ෂම සහකාර පොලිස් අධිකාරීවරුන් සේවය කරනු ලබන පොලිස් බල ප්‍රදේශවල පොලිස් නිලධාරීන් මෙවැනි ක්‍රියාවන්ට පෙළඹීමට මැලිකමක් හා භයක් දක්වයි. නමුත් පරිපාලනය දුර්වල ස්ථානාධිපතිවරුන් සිටින පොලිස් ස්ථානවලින් බොහෝ විට පහරදීම හා වධ හිංසා පැමිණ වීම් වාර්තා වන බව අනාවරණය කර ගන්නා ලදී. අවසාන වශයෙන් මෙම පර්යේෂණයේදී පැමිණි නිගමනය වනුයේ පොලිස් සේවය තුළ ඇති වධ හිංසා පැමිණ වීම සමස්ත පොලිස් සේවය තුළම එකම ආකාරයකින් ක්‍රියාත්මක නොවන බවය. එය බොහෝ විට අපරාධ විසඳීමේ දී නීතිය පිලිබඳ මනා දැනීමකින් තොරව ක්‍රියා කරනු ලබන නිලධාරීන් විසින් යොදා ගනු ලබන ක්‍රමවේදයන් නිසා සිදු වන්නක් බවය. මෙය දැනට පොලිසිය තුළ ක්‍රමයෙන් අඩුවෙමින් පවතින බව පැහැදිලිව නිරීක්ෂණය කරන ලදී.

බොහෝ පොලිස් නිලධාරීන් මෙම වධ හිංසා පැමිණීම් කිසියම් පෞද්ගලිකමය ලාභ ප්‍රයෝජන ලබා ගැනීමේ චේතනාවකින් යුක්තව සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාවලියක් නොවන බවද, බොහෝ විට අපරාධ විසඳීම මගින් මහජන පැමිණිලිවලට සාධාරණය ඉටු කිරීමේ චේතනාවකින් සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාවක් බව පෙනී යන ලදී. නමුත් අපරාධ විමර්ශනය සිදු කිරීමේ දී මහජනතාවගේ මූලික අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා වන ආකාරයෙන් එම කටයුතු නීතියෙන් ලබා දී ඇති බලතල තුළ

අදාල විමර්ශන සිදු කිරීමට නිලධාරීන් පෙළඹවන ආකාරයෙන් පහසුකම් හා දැනුම ලබාදීම තුළින් පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව හා රජය මෙවැනි ආකාරයේ වෝදනාවලට ලක් වීම වළක්වාගත හැකිය.

**පොලිසිය විසින් පුද්ගලයන් කැර වධ හිංසා වලට භාජන කිරීම
පිළිබඳව අපරාධ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයක්**

1. පලමුවන පරිච්ඡේදය - හැඳින්වීම හා පසුබිම

1.1	මාතෘකාව	01
1.2	පර්යේෂණ ගැටලුව	02
1.3	පරමාර්ථය	03
1.4	ක්‍රමවේදය	03
1.4.1	මූලාශ්‍ර	03
1.4.2	කෞතු මූලාශ්‍ර	04
1.5	දත්ත රැස් කිරීම	04
1.6	දත්ත විශ්ලේෂණය	05
1.7	පර්යේෂණයේ සීමාවන්	06

**2. දෙවන පරිච්ඡේදය - සැකකරුවන්ට වධ හිංසා පැමිණවීම
වැළැක්වීමට පවතින නීති රීති**

2.	හැඳින්වීම	07
2.1	වධ හිංසා නිර්වචනය	07
2.2	වධ හිංසා පැමිණවීම පිළිබඳ ඉතිහාසය	08
2.3	වධ හිංසා වර්ග	11
2.3.1	ශාරීරික වධ හිංසා	12
2.3.2	මනෝ විද්‍යාත්මක වධ හිංසා	12
2.3.3	මානසික වධ හිංසා	13
2.3.4	ඖෂධ භාවිතය මගින් කරනු ලබන වධ හිංසා	13
2.3.5	කාම වධ හිංසා	14
2.4	වධ හිංසා පැමිණවීමට භාවිතා කරන ක්‍රමවේද	14
2.5.	මානසික වධ හිංසා සිදු කිරීමට යොදා ගන්නා ක්‍රම	16

2.5.1	රසායනික ද්‍රව්‍ය හෝ ඖෂධ භාවිතා කිරීම	16
2.5.2	පුද්ගලයෙකු වෙනුවට වෙනත් පුද්ගලයෙකුට වධ හිංසා සිදු කිරීම	17
2.6	වධ හිංසා පැමිණවීම හා සම්බන්ධ දර්ශනය	18
2.7	වධ හිංසා සිදු කිරීමට පෙළඹවීමේ හේතු	20
2.8.	වධ හිංසා පැමිණවීමේ බලපෑම්	21
2.9.	වර්තමානයේ වධ හිංසා පැමිණවීම්	22
2.10	වධ හිංසා වලට එරෙහිව පවතින ජාත්‍යන්තර නීති	24
2.10.1	මානව හිමිකම් විශ්ව ප්‍රකාශය	25
2.10.2	කුරු වධ හිංසා වලට එරෙහි සම්මුතිය	27
2.10.3	මානව හිමිකම් යුරෝපීය සම්මුතිය	30
2.10.4	වධ හිංසා වලට හා අවමන් සහගත සැලකිලි වලට එරෙහි වූ සම්මුති පනත	32
2.10.5	ස්ථාන්තූල් ගිවිසුම	34
2.10.6	නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන නිලධාරීන්ගේ ආචාර ධර්ම	35
2.10.7	වෙනත් ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම්	35
2.11	වධ හිංසා වලට එරෙහිව ලංකාවේ පවතින නීති	37
2.11.1	1994. අංක 22 දරණ පනත	39
2.11.2	ලංකාවේ භාවිතා වන වෙනත් නීති	41
2.12	වධ දීම පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ නඩු නීතිය	42
2.13	පොලිස් වධ හිංසා පැමිණවීම	51

3. තුන්වන පරිච්ඡේදය - නඩු වලින් හෙලිවන පොලිස් වධ හිංසා

3.1	වධ හිංසා කිරීම වල බලපෑම්	61
3.2	පොලිසියට විරුද්ධව ඇති වධ හිංසා කිරීම් පිළිබඳ වාර්තා	65
3.3.	පොලිස් වධ හිංසාවල ස්වභාවය	69

3.4	සිද්ධි අධ්‍යයන I	76
3.4.1	සිද්ධි අධ්‍යයන II	90
4.	හතරවන පරිච්ඡේදය -	
	4 දත්ත විශ්ලේෂණය	103
5.	පස්වන පරිච්ඡේදය -	
	5 නිගමන හා යෝජනා	123
	ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය	126
	උප ලේඛණය.	134

පලමුවන පරිච්ඡේදය

හැඳින්වීම හා පසුබිම

1:1 මාතෘකාව

මෙම මාතෘකාව යටතේ සිදු කිරීමට බලාපොරොත්තු වන පර්යේෂණය වන්නේ පොලිසිය විසින් පුද්ගලයන් කුරු වධ හිංසා වලට භාජන කිරීම සම්බන්ධයෙනි. ඇත්ත වශයෙන්ම ජන මධ්‍යය හා රාජ්‍ය නොවන මානව හිමිකම් සංවිධාන වෝදනා කරන ආකාරයේ වධ හිංසා හා පහරදීම් පොලිසිය තුළ සිදු වනවාදැයි පොලිස් සංස්කෘතිය තුළ වධ හිංසා පැමිණවීම කාලාන්තරයක් මුළුල්ලේ පැවත එන්නක්ද, එසේ නොමැති නම් මෙම ක්‍රියාවලිය එක් එක් පොලිස් නිලධාරීන්ගේ පෞද්ගලිකත්වය මත සිදු කරනු ලබන ක්‍රියාවක්ද ? මෙවැනි වධ හිංසා හා පහර දීම් සිදු කරනු ලබන්නේ කුමන අරමුණක් සඳහා ද? යන්න පිළිබඳව මෙම මාතෘකාව යටතේ විමර්ශණය කිරීමට කටයුතු කරන ලදී. එසේම පොලිස් විමර්ශණ වලදී පොලිස් නිලධාරීන් වධ හිංසා කිරීම් හා පහර දීම් ක්‍රම භාවිත කිරීමට පෙළඹෙන හේතූන් පිළිබඳව සොයා බැලීමට කටයුතු කරන ලදී.

පොලිසිය සිදු කරන වධ හිංසා කුමන අකාරයේ වධ හිංසාද, එය සිදු කරනු ලබන්නේ කුමන පසුබිමක් තුළද එසේ කිරීම මගින් පොලිස් නිලධාරීන් බලාපොරොත්තු වන්නේ කුමක්දැයි යන්න මෙම පරීක්ෂණයේදී විමර්ශණය කරන ලදී. මෙවැනි මාතෘකාවක් පරීක්ෂණ මාතෘකාව ලෙස තෝරා ගනු ලැබුවේ එය කාලීන මාතෘකාවක් වූ බැවින්ද, අද නූතන ලෝකයේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ පිබිදීමක් ඇති වෙමින් පවතින යුගයක දියුණු වෙමින් පවතින රටක් වන

ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය අංශයක් වන පොලිසිය වෙත මෙවැනි වෝදනා එල්ල වීම නිසා ශ්‍රී ලංකාව අන්තර් ජාතික වශයෙන් අපහසුවට ලක් වන අතර දියුණු වෙමින් පවතින රටවලට ලැබෙන ආධාර ශ්‍රී ලංකාව වෙත ලබා ගැනීමේ දී ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍යයට නොයෙක් අපහසුතාවයන්ට මුහුණ දීමට සිදු වී ඇත.

1.2 පර්යේෂණ ගැටලුව

පොලිසිය විසින් සැකකරුවන්ට වධ හිංසා පමුණුවන ලබන බවට හා ඒ මගින් අපරාධ විමර්ශණ කටයුතු සිදු කරන බවට බලවත් චෝදනාවක් කාලයක සිට පවතින අතර, විවිධ අවස්ථා වලදී මෙවැනි සිද්ධි අධිකරණයේදී තහවුරු කරනු ලැබ තිබේ. මෙවැනි තහවුරු කිරීම් ශ්‍රී ලංකාව තුළ පමණක් නොව අන්තර් ජාතික අධිකරණ වල පවා පිළිගෙන ඇත. (සිංගරාසා නඩුව ජීනිවා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ ගොනු කරනු ලැබූ අංක 1033 /2000 දරණ නඩුවේ තීන්දුව අනුව)

වධ හිංසා පැමිණවීම නීති විරෝධී කටයුත්තක් වුවත්, නෛතික ආයතනයක් තුළ එනම් නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම හා මහජන ආරක්‍ෂාව සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන වගකීම දරණ පොලිසි තුළ මෙවැනි නීති විරෝධී කටයුත්තක් පවතින්නේ නම් එය බරපතල කටයුත්තක් වන්නේය. දිගින් දිගටම එවැනි චෝදනාවක් එල්ලවීමත්, වරින් වර මානව හිමිකම් නීතිය යටතේ මෙවැනි සිද්ධි සනාථ වීමත් මගින් පරීක්ෂණ ගැටළුවක් මතු කරන්නේය. එබැවින් මෙම පර්යේෂණ ගැටලු මගින් නෛතික ආයතනයක් වන පොලිසිය තුළ වධහිංසා පැමිණ වීම කවර හේතුවක් නිසා පවතින්නේද? යන්න හා එය කවර ස්වභාවයකින් කවර මට්ටමේ බලපෑමක් හා ව්‍යාප්තියකින් යුතුව පවතින්නේද ? යන්න පර්යේෂණාත්මකව විමර්ශනයට ලක් කරනු ලැබීය. වධ හිංසා පැමිණවීම යනුවෙන් අදහස් කරනු ලබන්නේ කවර සණයේ වර්ගයක්ද යන්නත්, එම වධහිංසා පොලිසියේ රාජකාරි ඉටු කිරීම විෂයේ කිසියම් කාර්යක්ෂම වැදගත්කමක් සහිත උපාය මාර්ග ක්‍රමයක් වී තිබේ ද යන්නත් විමර්ශනය කළ යුතු කරුණක් වන්නේය.

කලාත්කරයක් තිස්සේ ගෙඩනැගුණු පොලිස් සංස්කෘතිය තුළ වධ හිංසා පැමිණ වීම කිසියම් පිලිගත් උපාය මාර්ගයක් ලෙස අනුමත වී, ස්ථාපනයවී දිගින් දිගටම පවතින්නේ ද යන්න හා එය එවැනි සංස්කෘතික ස්ථාපනයකින් හෝ පොලිස් අධ්‍යාපනයකින් හෝ පොලිස් අත්දැකීම්වලින් හෝ ලැබෙනවාට වඩා ඒ ඒ පොලිස් නිලධාරීන් ගේ අවස්ථාමය හිතුවක්කාරී පෞද්ගලික ක්‍රියාවන් හේතුවෙන් ඇතිවන්නේ යන වග මෙහිදී ගවේශනය කළ යුතු ගැටළුවකි.

1:3 පරමාර්ථය

මෙම පර්යේෂණයේ මූලික පරමාර්ථ ලෙස පහත දැක්වෙන පරමාර්ථයන් කැටි කොට දැක්විය හැකිය.

- (අ) අත්අඩංගුවේ සිටින සැකකරුවන්ට සැලකීමට අදාළව පවතින නෛතික ප්‍රතිපාදන හා අන්තර් ජාතික ප්‍රඥප්ති හඳුනා ගැනීම.
- (ආ) "වධ හිංසාව" යන සංකල්පයට අන්තර් ජාතික වශයෙන් දී ඇති අර්ථ කථනය හා එම අර්ථ කථනය ශ්‍රී ලංකාව ආශ්‍රයෙන් හඳුනා ගැනීම.
- (ඇ) වධ හිංසා පැමිණ වීම කෙරෙහි බලපා ඇති හේතු සාධක හඳුනා ගැනීම.
- (ඈ) වධ හිංසා පැමිණ වීම් සිදු කරන ආකාරය පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කිරීම.
- (ඉ) පොලිසිය විසින් සිදු කරනු ලබන වධ හිංසා හඳුනා ගැනීම.
- (ඊ) වධ හිංසාවල ප්‍රතිවිපාක විමර්ශනය කිරීම.
- (උ) පොලිස් ක්‍රියාකාරිත්වය හා වධ හිංසා පැමිණ වීම අතර සම්බන්ධය අනාවරණය කිරීම.

1:4 ක්‍රමවේදය

1:4:1 මූලාශ්‍ර

මෙම තොරතුරු රැස් කිරීමේ දී ප්‍රධාන මූලාශ්‍ර දෙකකින් තොරතුරු රැස්කිරීම් සිදු කරන ලදී. එනම් ලිඛිත මූලාශ්‍ර හා කෞතු මූලාශ්‍ර යන ක්‍රමවේදයන් පරීක්ෂණයේ දී මූලික වශයෙන් උපයෝගී කර ගන්නා ලදී.

ලිඛිත මූලාශ්‍ර වශයෙන් ප්‍රධාන ලෙසට උපයෝගී කර ගනු ලැබුවේ, මූලික අයිතිවාසිකම් කඩ කිරීම් වශයෙන් පවරා තිබූ නඩුවල නඩු වාර්තා වන අතර ඊට අමතරව පොලිස් වාර්තා, වෛද්‍ය වාර්තා, මෙවැනි වධ හිංසා පැමිණ වීම සම්බන්ධයෙන් කරුණු පල කරමින් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පළ කරනු ලැබූ වාර්තා, ලිපි හා සඟරා ආදිය වේ.

වධ හිංසා පැමිණ වීම සම්බන්ධයෙන් කුලකරුවන් හා වින්දිතයින් පරික්ෂා කරනු ලැබූ වෛද්‍යවරුන් විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සම්මන්ත්‍රණ පත්‍රිකා, ලේඛන හා ලිපි ඇසුරු කර ගෙන ලිඛිත මූලාශ්‍රවලින් කරුණු රැස් කරන ලදී.

1:4:2 ක්‍ෂේත්‍ර මූලාශ්‍ර

ක්‍ෂේත්‍ර මූලාශ්‍ර ලෙසට පොලිස් නිලධාරීන් සමඟ පවත්වන ලද සම්මුඛ සාකච්ඡා, නඩු විසඳන ලද විනිසුරුවරයන් සමඟ පවත්වන ලද සාකච්ඡා, වින්දිතයින්, ගොදුරුවූවන් හා සාක්ෂිකරුවන් සමඟ පවත්වන ලද සම්මුඛ සාකච්ඡා, වධ හිංසා පැමිණිවිම් පිළිබඳ නඩුවලට පෙනී සිටින ලද නීතිඥයන් සමඟ කරන ලද සාකච්ඡාවලින් ලබා ගන්නා ලද තොරතුරු මෙම පරික්ෂණයේ දී උපයෝගී කර ගන්නා ලදී. මීට අමතරව මෙම සිද්ධීන්වලදී වරදකරුවන් වූ පුද්ගලයින්, මානව හිමිකම් පිළිබඳ ක්‍රියා කරන රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල නිලධාරීන් සමඟ සිදු කරනු ලැබූ සම්මුඛ සාකච්ඡාවලින් ද තොරතුරු රැස් කරගන්නා ලදී. මෙම තොරතුරු සියල්ලම ක්‍ෂේත්‍ර මූලාශ්‍ර තුලින් ලබා ගන්නා ලද තොරතුරු වේ.

1:5 දත්ත රැස් කිරීමේ ක්‍රම

පර්යේෂණයේ දත්ත රැස් කර ගැනීමේ ප්‍රධාන ක්‍රම වේදයන් ලෙස සම්මුඛ සාකච්ඡා භාවිත කරන ලදී. මෙම සම්මුඛ සාකච්ඡා සියල්ලම සැලසුම් කරන ලද ප්‍රශ්නාවලියක් මත සිදු නොකරන ලදී. මෙහිදී සම්මුඛ සාකච්ඡා වලට සහභාගී වූ අයගෙන් තොරතුරු රැස් කර ගැනීමට අදාළ වන ආකාරයෙන් සාකච්ඡා පවත්වන ලදී. මෙම සම්මුඛ සාකච්ඡා වින්දිතයින්, සැකකරුවන්, නීතිඥයින් , විනිසුරුවරුන් ,පොලිස් නිලධාරීන් සමඟ සිදු කිරීම මගින් ඉතා වැදගත් තොරතුරු රාශියක් රැස් කර ගැනීමට හැකියාව ලැබුණි.

මෙම පර්යේෂණය සඳහා නියැදි තෝරා ගැනීමේදී හා අධ්‍යයන ප්‍රදේශය තෝරා ගැනීමේදී ලංකාවේ සෑම නියෝජ්‍ය පොලිස්පති දිසාවන් ආචාරණය වන සේ තෝරා ගන්නා ලද පොලිස් ස්ථාන 25 කින් නිලධාරීන් 50 දෙනෙකුගෙන් යුක්ත වූ නියැදියක් ලබාගෙන එම නියැදිය මගින් තොරතුරු ලබා ගන්නා ලදී.